

ЗАТВЕРДЖЕНО
наказом Управління освіти
адміністрації Київського району
Харківської міської ради
від 28.05.2021 № 90

СТРАТЕГІЯ
РОЗВИТКУ ХАРКІВСЬКОЇ ГІМНАЗІЇ № 1
ХАРКІВСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ
НА 2021-2025 РОКИ

СХВАЛЕНО
на засіданні педагогічної ради
(протокол від 28.04.2021 № 21)
Директор ХГ № 1
 О. В. Романова

Харків
2021

ЗМІСТ

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ.....	3
2. ОСНОВНІ ТЕНДЕНЦІЇ ТА ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ЗАКЛАДУ ОСВІТИ.....	5
3. АНАЛІЗ СИЛЬНИХ І СЛАБКИХ СТОРІН, МОЖЛИВОСТЕЙ І РИЗИКІВ РОЗВИТКУ ЗАКЛАДУ ОСВІТИ.....	7
4. ВІЗІЯ, МІСІЯ, ЦІННОСТІ І ПРИНЦИПИ ПОБУДОВИ ЗАКЛАДУ ОСВІТИ.....	9
5. СТРАТЕГІЧНІ, ОПЕРАЦІЙНІ ЦІЛІ ТА ЗАВДАННЯ РОЗВИТКУ ЗАКЛАДУ ОСВІТИ.....	10
6. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ СТРАТЕГІЇ.....	11
7. МЕХАНІЗМ ТА ЕТАПИ РЕАЛІЗАЦІЇ СТРАТЕГІЇ.....	12
8. МОНІТОРИНГ ТА ОЦІНКА РЕЗУЛЬТАТИВНОСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ СТРАТЕГІЇ.....	28

РОЗДІЛ 1

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Паспорт закладу:

Повна офіційна назва: Харківська гімназія № 1 Харківської міської ради Харківської області

Тип закладу освіти: гімназія

Кількість учнів: 461

Форма власності: комунальна

Ідентифікаційний код юридичної особи: 22690554

Адреса: 61002, м. Харків, вул. Манізера, буд. 12,

Район: Київський

Телефон: 725-13-50, 725-13-51, 725-13-52

E-mail: gimn_1@ukr.net

Сайт: <http://gimnasium1.klasna.com/>

Стратегія розвитку Харківської гімназії № 1 Харківської міської ради Харківської області (далі ХГ № 1) – це довгостроковий, послідовний, конструктивний, раціональний, підкріплений ідеологією, стійкий до невизначеності умов середовища документ з постійним аналізом та моніторингом у процесі його реалізації, упровадженням інновацій, який спрямований на досягнення успіху в кінцевому результаті.

Підготовка Стратегії розвитку ХГ № 1 на 2021-2025 роки зумовлена якісним оновленням змісту освіти згідно з новим Законом України «Про освіту», Концепцією нової української школи, яка полягає в необхідності привести її у відповідність із європейськими стандартами; потребами сучасного життя; запитамі суспільства щодо надання якісних освітніх послуг.

Стратегія розвитку визначає основні шляхи, скеровує педагогів до реалізації ціннісних пріоритетів особистості, задоволення освітніх потреб здобувачів освіти, створення освітнього середовища, у якому б реалізувалася

сучасна модель випускника, особистості, готової до життя з самореалізацією компетенцій, наданих під час здобуття освіти.

Стратегія розвитку закладу спрямована в площину цінностей особистісного розвитку, варіативності й відкритості освітньої системи закладу, зумовлює модернізацію чинників, які впливають на якість освітнього процесу, змісту освіти, форм і методів навчання й виховання, внутрішнього та зовнішнього моніторингів якості знань здобувачів освіти та якості надання педагогами освітніх послуг, прийнятті управлінських рішень.

В основу реалізації Стратегії розвитку покладено комплекс методичних, матеріально-технічних та управлінських проєктів із визначенням шляхів їх реалізації. Максимально враховані потреби учасників освітнього процесу.

Нормативно-правове забезпечення: Стратегія розвитку ХГ № 1 розроблена відповідно до законів України «Про освіту», «Про загальну середню освіту», «Про Національну програму інформатизації»; «Про сприяння соціальному становленню та розвитку молоді в Україні»; «Про молодіжні та дитячі громадські організації»; «Про охорону дитинства»; Національної Програми «Освіта України ХХІ століття»; Національної доктрини розвитку освіти; Національної Програми «Діти України»; Державних стандартів початкової, базової і повної загальної середньої освіти; Конвенції про права дитини; Концепції нової української школи.

Карта партнерів гімназії:

- Адміністрація Київського району Харківської міської ради;
- Управління освіти адміністрації Київського району Харківської міської ради;
- Центр освітніх технологій Управління освіти адміністрації Київського району Харківської міської ради;
- Громадська організація «Харківський інтернаціональний клуб «сучасного міста», голова громадської організації Екологія Роппе-Тенеїшвілі О.В.;
- Громадська організація «Об'єднання батьків учнів ХГ № 1» голова громадської організації Подус В.М.;

- ХНПУ імені Г.С.Сковороди, доцент, завідувач кафедри англійської фонетики та граматики Перлова В.В., доцент кафедри теорії і методики викладання філологічних дисциплін у початковій школі Купіна І.О., кандидат наук, викладач кафедри початкової, дошкільної та професійної освіти Шищенко В.О.;
- Харківський національний університет міського господарства імені О.М. Бекетова, доцент кафедри економіки підприємства, бізнес-адміністрування та регіонального розвитку Гнатченко Є.Ю.

РОЗДІЛ 2

ОСНОВНІ ТЕНДЕНЦІЇ ТА ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ЗАКЛАДУ ОСВІТИ

Харківська гімназія №1 належить до найстаріших закладів освіти нашого міста. Це заклад, в якому навчають думати, долати труднощі та перемагати слабкі сторони; де учень відчуває себе талановитим, готовим розв'язувати найскладніші задачі та рівняння, стає учасником найсміливіших експериментів, наукових експедицій; де вчителі дають можливість гармонійно розвиватися дітям.

Педагогічний колектив гімназії складається з 38 чол., серед яких усі мають вищу освіту. Кількість учителів вищої категорії становить – 16 чоловік, 14 учителів мають звання, тому перша гімназія – це енергія думок, творчого натхнення, постійного пошуку нового.

Кількість педпрацівників	Мають категорію				Мають звання		Мають освіту				Кількість пенсіонерів
	Вища	I	II	спеціаліст	Вчитель-методист	Старший вчитель	Вища	Базова вища	Середня спеціальна	Загальна середня	
38	16	13	1	5	5	9	38	3	-	-	6

У дев'яностих роках гімназія одна з перших започаткувала профільне навчання. Нині в гімназії існує економічний, правовий та екологічний профіль.

Педагогічний колектив творчо та відповідально працює над науково-методичною темою «Розвиток творчої індивідуальності учня, підвищення результативності та якості освітнього процесу шляхом упровадження нових технологій навчання». Завдяки професійній компетентності вчителів та власній наполегливості учнів, гімназія показує достатньо високі результати участі в олімпіадах, конкурсах, конкурсах-захисту МАН. За останні два роки на районні олімпіади було направлено 97 учнів. Учасники вибороли 56 призових місць, із них: перших – 8, других – 14, третіх – 34. У III (обласному) етапі Всеукраїнських учнівських олімпіад 8 учнів гімназії здобули перемогу. Переможцями конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів-членів МАН визнано 7 учнів, які на обласному етапі теж здобули перемогу. Також учні гімназії у складі збірної команди Київського району посіли III місце на міському турнірі юних істориків, III місце на міському турнірів юних біологів та II місце на фінальному етапі Всеукраїнського турніру юних біологів.

Навчальний план гімназії відповідає вимогам нового державного стандарту. Створено умови для варіативності навчання шляхом залучення дітей до вивчення курсів за вибором та факультативних занять, індивідуально-групових занять з предметів: біологія, екологія, українська мова, психологія. З метою всебічного розвитку дітей, раціонального та змістовного використання їх вільного часу в гімназії працюють такі гуртки: «Гурток козацько-лицарського виховання «Джура»», «Карате», «Фольклорний гурток».

Кожен учитель намагається допомогти учням оволодіти не тільки знаннями, а й втілити їх у повсякденне життя, стати гідним громадянами нашої держави.

За більш ніж сторічну історію школи, яку побудував Заслужений діяч мистецтв України, видатний архітектор Олексій Миколайович Бекетов, з її стін вийшло багато золотих та срібних медалістів, переможців предметних олімпіад, турнірів, конкурсів-захисту МАН, захисників країни, письменників, поетів, спортсменів: герой Радянського Союзу Євгеній Гуданов (1938), письменники Юрій Корецький (1926), Лідія Некрасова (1927), Сергій Смирнов (1932), поет

Михайло Кульчицький (1936), журналіст Петро Лідов (1923), кінорежисер Сергій Юткевич (1921), чемпіонка світу з карате Анна Ястребова (2000), а найголовніше – тисячі чудових харків'ян, патріотів свого міста.

Сучасні освітні перетворення суттєво впливають на діяльність навчальних закладів України. Ефективним засобом визначення ресурсів і пріоритетів розвитку навчального закладу в довгостроковій перспективі стає стратегічне планування як процес розроблення місії, стратегічних цілей, корекції й перегляду системи заходів щодо їх виконання на основі систематичного контролю за змінами, які відбуваються зовні та всередині навчального закладу.

РОЗДІЛ 3

АНАЛІЗ СИЛЬНИХ І СЛАБКИХ СТОРІН, МОЖЛИВОСТЕЙ І РИЗИКІВ РОЗВИТКУ ЗАКЛАДУ ОСВІТИ

Для аналізу ситуації при підготовці Стратегії розвитку використано метод SWOT-аналізу (Strengths (сильні сторони); Weaknesses (слабкі сторони); Opportunities (можливості), Threats (загрози)), який дозволив виявити слабкі та сильні сторони гімназії та використати ці результати в процесі стратегічного планування.

Сильні сторони: зручне розташування гімназії, яка знаходиться в центрі міста, де розташовані різні освітні та вищі навчальні заклади, висококваліфікований педагогічний колектив, наявність творчих та обдарованих учнів, високий потенціал учнів, що дає можливість здобувати перемогу на районних та Всеукраїнських олімпіадах, розгалужена структура виховної роботи, співпраця із закладами вищої освіти міста Харкова, бажання батьків підтримувати діяльність гімназії, наявність на території гімназії музею рослин Червоної книги під відкритим небом «Екологічна стежка - екскурс у

природу» для розвитку екологічної компетентності, готовність педагогів до використання нових технологій в освіті й впровадженні їх в урочну діяльність.

Слабкі сторони: часта зміна навчальних програм і їх невідповідність вимогам ЗНО, дефіцит вільного часу для самоосвіти та підвищення загального культурного рівня педагогів, недостатня самостійна діяльність учнівського самоврядування, застарілість матеріально-технічної бази закладу освіти, старе приміщення, застаріле обладнання предметних кабінетів.

Можливості: вільний доступ до мережі Internet, розширення діяльності гуртків, поліпшення матеріальної бази кабінетів за рахунок ініціативи батьківської громадськості та спонсорів, можливість встановлення нових зв'язків із закладами вищої освіти з метою залучення до гімназії фахівців, використання можливостей нових інформаційних технологій в освітньому процесі.

Загрози: конкуренція з боку інших шкіл, виховання дітей у неповних та неблагополучних сім'ях, негативний вплив сучасних техногенних засобів на інтерес до здобуття знань учнями, зменшення кількості учнів через демографічний стан у місті та районі.

Колектив навчального закладу прагне, щоб гімназія стала місцем емоційно-психологічної захищеності та душевного комфорту особистості, місцем, де формується громадянська зрілість, соціальна відповідальність за роль у національно-культурному відродженні України, де розвиваються інтелектуальна, емоційно-вольова, психічна сфери особистості.

РОЗДІЛ 4

ВІЗІЯ, МІСІЯ, ЦІННОСТІ І ПРИНЦИПИ ПОБУДОВИ ЗАКЛАДУ ОСВІТИ

Візія - заклад успішних, здорових та щасливих дітей.

Місія гімназії полягає в забезпеченні умов для всебічного розвитку,

виховання та соціалізації особистості, готової до ефективної праці в конкурентному середовищі.

Метою стратегії розвитку гімназії є створення сучасного освітнього середовища, яке забезпечує учням доступну, якісну й ефективну освіту з урахуванням соціально-економічних потреб держави й регіону відповідно до запитів стейкхолдерів.

Цінності;

- Патріотизм
- Рівні можливості
- Колективізм, партнерство, дружба
- Турбота про себе, про інших людей, про суспільство
- Духовність і культура
- Прозорість, толерантність, відкритість до діалогу
- Ефективність та успішність
- Висока моральність
- Відповідальність, чесність
- Повага до особистості дитини й дорослого
- Спільна праця, взаємодопомога, довіра
- Професійність, безперервний розвиток педагогів тощо

Принципи:

- Єдність навчання, виховання та розвитку
- Взаємодія учнів, учителів, батьків
- Академічна добросовісність, академічна свобода
- Демократизм
- Розвиток талантів та здібностей, формування лідерів
- Рівність умов для повної реалізації кожним учнем його здібностей, таланту, всебічного розвитку
- Гуманізм, пріоритетність загальнолюдських духовних цінностей
- Розвиток у закладі освіти інклюзивного освітнього середовища

- Прозорість і публічність прийняття та виконання управлінських рішень тощо

РОЗДІЛ 5

СТРАТЕГІЧНІ, ОПЕРАЦІЙНІ ЦІЛІ ТА ЗАВДАННЯ

РОЗВИТКУ ЗАКЛАДУ ОСВІТИ

Стратегічна ціль: розвиток та формування в учнів ключових компетентностей, необхідних для успішної життєдіяльності конкурентноспроможної і самодостатньої особистості, вироблення сучасної моделі випускника школи, спроможного реалізувати власний позитивний потенціал.

Операційній цілі:

- створення освітнього середовища, вільного від будь-яких форм насильства та дискримінації;
- формування інклюзивного, розвивального та мотивуючого до навчання освітнього простору;
- забезпечення можливостей для професійного розвитку педагогічних працівників;
- організація освітнього процесу на засадах людиноцентризму, прийняття управлінських рішень на основі конструктивної співпраці учасників освітнього процесу, взаємодії закладу освіти з місцевою громадою.

На реалізацію визначеної мети спрямовані основні **завдання розвитку гімназії:**

- створення належних умов для функціонування системи освіти закладу, яка забезпечує розвиток, виховання і навчання дитини з особливими освітніми потребами, ґрунтується на єднанні сімейного та суспільного виховання;
- сприяння гуманізації відносин в закладі та сім'ї,

- забезпечення умов для виховання та соціалізації дітей і підлітків з особливими освітніми потребами;
- забезпечення суттєвого зростання якості освіти, створення комплексу умов рівного доступу до неї;
- впровадження заходів у освітній діяльності, спрямованих на розвиток усвідомленого вибору та наступного освоєння навчальних професійних знань і навичок;
- запровадження в освітній процес здоров'язберігаючих технологій, створення безпечних умов навчання та виховання дітей;
- створення гнучкого освітнього середовища, що сприятиме прагненню учнів до самопізнання, самоаналізу, саморозвитку;
- модернізація матеріально-технічної бази закладу;
- створення інформаційно-навчального середовища, упровадження новітніх відкритих навчальних систем і відповідних педагогічних технологій;
- впровадження ефективної кадрової політики та забезпечення умов для постійного підвищення кваліфікації, чергової та позачергової атестації, добровільної сертифікації педагогічних працівників;
- створення умов впровадження початкової освіти Нової школи; яка поділяється на два цикли: перший, адаптаційно-ігровий (1-2 класи); другий, основний (3-4 класи).
- створення умов впровадження базової середньої освіти Нової школи, яка поділяється на два цикли: перший, адаптаційний (5-6 класи); другий, базове предметне навчання (7-10 класи).

РОЗДІЛ 6

ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ СТРАТЕГІЇ

1. Зростання іміджу гімназії.

2. Підвищення результативності навчальних досягнень учнів, участь у конкурсах, олімпіадах, проєктах тощо.
3. Підвищення впливу рівня роботи громадської організації ХГ № 1 на імідж і результати роботи гімназії.
4. Підвищення рівня розвитку компетентності учнів – спілкування іноземними мовами, екологічної компетентності.
5. Розробка та впровадження авторських програм з природничо-математичних наук, технологій, програмування, робототехніки.
6. Рання профілізація та профорієнтація, організація науково-дослідницької, проєктної, винахідницької діяльності учнів та вчителів, масових науково-популярних заходів та ін.
7. Підвищення рівня виховання і соціалізації особистості, яка усвідомлює себе громадянином України, яка прагне до самовдосконалення і навчання впродовж життя.
8. Поєднання змісту освіти, визначеного стандартом профільної середньої освіти, і поглибленого вивчення окремих предметів з урахуванням здібностей та освітніх потреб здобувачів освіти з орієнтацією на продовження навчання на вищих рівнях освіти. Засвоєння змісту вибраного профілю навчання на рівні, що забезпечуватиме вступ до закладу вищої професійної освіти та подальше успішне навчання.
9. Зростання рівня матеріально-технічного забезпечення гімназії.

РОЗДІЛ 7

МЕХАНІЗМ ТА ЕТАПИ РЕАЛІЗАЦІЇ СТРАТЕГІЇ

Етапи реалізації плану розвитку школи

Підготовчий (січень – березень 2021 р.): дослідження і самооцінювання.

Мета: сформувати спільне уявлення про бажані зміни, знайти джерело досвіду і дати оцінку діяльності гімназії з метою її вдосконалення.

Визначення напрямків діяльності (квітень 2021 р.): залучення партнерів, планування.

Мета: залучити до розроблення плану розвитку зовнішнє середовище гімназії (батьків, місцеву владу, інші навчальні заклади, членів громади), скласти карту партнерів гімназії та обговорити з ними угоду про співпрацю. Визначити об'єм потенційно доступних ресурсів, дати оцінку реалістичності передбачуваних змін, скласти план розвитку гімназії на 6 років. Виконання плану розвитку школи (січень 2021 року - січень 2025 р.): реалізація проєктів.

Мета: ідеї та проєкти втілити в життя, створити сучасне освітнє середовище, в якому успішно реалізується творчий потенціал дитини через навчання, сім'ю, громаду.

Проєкт «Екологія душі» (координатор Роппе-Тенеїшвілі О.В., учитель біології, термін: березень 2021-березень 2025)

Мета: сформувати в учнів уміння розумно та раціонально користуватися природними ресурсами в рамках сталого розвитку, усвідомлення ролі навколишнього середовища для життя і здоров'я людини, здатність і бажання дотримуватися здорового способу життя.

Завдання:

- оптимізувати зміст неперервної екологічної освіти всіх вікових груп школярів, висвітлення екологічних питань у процесі вивчення окремих предметів, використання міжпредметних зв'язків;
- створити в гімназії належну навчально-матеріальну базу (куточки охорони природи, живі куточки, музеї тощо);
- удосконалити форми і методи екологічного виховання, залучати школярів до природоохоронної роботи;

– сформувати мотиви відповідального ставлення до природи, прагнення глибше пізнати її, примножувати її багатства.

Шляхи реалізації:

1. Забезпечення високої пізнавальної активності під час безпосередньої роботи з живими об'єктами на закритому ґрунті в теплиці, активізація пізнавальної і творчої діяльності учнів через розуміння суті життєвих процесів, формуванню біологічних понять, розвиток навичок науково-дослідної роботи, а також виховання поваги до сільськогосподарської праці.

1.1. Благоустрій прилеглої до гімназії території шляхом творчої співпраці з учнями та їх батьками та створення теплиці «Жива природа», «ЕКО-теплиця». (Термін: березень 2021-березень 2022)

1.2. Залучення учнів до роботи в теплиці з метою виховання спостережливості, екологічної культури, набуття трудових умінь і навичок, закріплення норм і принципів дій в соціоприродному середовищі, які породжують і відтворюють екологічний розвиток. (Термін: березень 2022 - березень 2025)

1.3. Налагодження міжнародної співпраці, обмін селекційним матеріалом з факультетом природничих наук Тбіліського державного університету імені Іване Джавахішвілі. (Термін: лютий 2022 - березень 2025)

1.4. Формування адекватних екологічних уявлень, розвиток комунікативних можливостей через співпрацю з інститутами влади під час отримання сертифікатів якості на продукцію, що вирощуватиметься у теплиці. (Термін: постійно)

2. Створення пошуково-творчої лабораторії, організаційно-методичного центру, в якому здійснюватиметься наукова обробка зібраних матеріалів, створюватимуться дидактичні посібники для навчально-виховного процесу, що сприятиме розширенню загальноосвітнього кругозору

і спеціальних знань учнів, формуванню в них наукових інтересів і професійних нахилів, організації суспільно корисної праці учнів.

2.1. Стимуляція творчої пошуково-дослідницької та збиральницької діяльності учнів шляхом реконструкції музею зі старими експонатами тварин, їхніми внутрішніми органами та гербаріями. (Термін: червень 2021- червень 2022)

2.2. Отримання офіційного визнання статусу «Музею природи» при гімназії та взяття на облік. (Термін: вересень 2023)

2.3. Організація дослідницької роботи згідно з тематикою музею, вивчення літературно-історичних джерел та першоджерел знань з природи, систематичне поповнення фонду, забезпечення збереження музейних предметів, організація їх обліку, створення й поповнення експозицій та виставок, проведення освітньо-виховної роботи серед учнів і громади, надання можливості використання матеріалів музею в освітньому процесі. (Термін: постійно)

3. Активізація науково-дослідницької діяльності учнів.

3.1. Використання бази «Музею природи» та «Музею рослин Червоної книги під відкритим небом «Екологічна стежка – екскурс в природу» під час написання науково-дослідницьких робіт учнів-членів МАН України, екологічних проектів, олімпіад з екології. (Термін: постійно)

3.2. Реалізація екологічної освіти, починаючи з початкової школи, через проведення уроків-проектів на базі «Музею рослин Червоної книги під відкритим небом «Екологічна стежка – екскурс в природу». (Термін: постійно)

3.3. Налагодження співпраці з екологічним факультетом, кафедрою ботаніки, ботанічним садом ХНУ імені В.Н. Каразіна, кафедрою ботаніки ХНПУ імені Г.С. Сковороди, КЗ «Харківська обласна Мала академія наук Харківської обласної ради», факультетом природничих наук Тбіліського державного університету імені Іване Джавахішвілі, використання їхньої бази для проведення науково-дослідницьких робіт. (Термін: постійно)

3.4. Забезпечення написання якісних робіт учнів-членів МАН України у відділеннях: «Зоологія, ботаніка», «Охорона довкілля та раціональне природокористування», «Загальна біологія», «Екологія» тощо. (Термін: постійно)

4. Природоохоронна робота учнів гімназії

4.1. Створення умов і бази для вирощування нового для України виду Каліфорнійського каштану та його розповсюдження. (Термін: квітень 2021-березень 2025)

4.2. Формування в учнів бажання примножувати багатства природи шляхом участі в благоустрої міста. (Термін: постійно)

Очікувані результати:

1. Сформованість екологічної культури учнів, що характеризується різнобічними глибокими знаннями про навколишнє середовище (природне та соціальне), наявністю світоглядних ціннісних орієнтацій щодо природи, екологічним стилем мислення й відповідальним ставленням до природи та свого здоров'я, набуттям умінь і досвіду вирішення екологічних проблем (насамперед на місцевому та локальному рівнях), безпосередньою участю у природоохоронній роботі, передбаченням можливих негативних наслідків природо перетворювальної діяльності людини.

2. Розробка та впровадження в життя дитячих проєктів на базі «Музею природи» та «Музею рослин Червоної книги під відкритим небом «Екологічна стежка – екскурс в природу».

Відкриття для України нового виду Каліфорнійського каштану.

Проект «Старт в майбутнє» (координатор Печериця Т.О., заступник директора з навчально-виховної роботи, термін: березень 2021-березень 2025)

Мета: набуття компетентностей – динамічної комбінації знань, умінь, навичок, способів мислення, поглядів, цінностей, інших особистих якостей, що визначає здатність дитини успішно соціалізуватися.

Завдання:

- Сформувати здібності до саморозвитку та самореалізації особистості на засадах інтеграції, діяльнісного підходу до навчання і виховання
- Реалізувати ціннісний компонент у процесі формування соціальної поведінки особистості
- Упроваджувати агентів змін - коуч, модератор
- Вивчити потенціал батьків, здатних бути тьютерами для своїх дітей в освіті.
- Продовжити роботу школи партнерства «Учитель = учень = батьки».

Шляхи реалізації:

1. Проведення педагогічного коучингу «Нова початкова школа: переорієнтація з процесу на результат» (Термін: березень 2021).
2. Обмін досвідом роботи в умовах впровадження Державного стандарту початкової загальної освіти: участь у семінарі за темою «Запровадження ігрових та діяльнісних методів навчання (спільно з компанією LEGO Foundation)» (Термін: квітень 2021-2025).
3. Проведення педагогічної ради «Розвиток життєвих компетенцій» разом з доцентом кафедри економіки підприємства, бізнес-адміністрування та регіонального розвитку Харківського національного університету міського господарства імені О.М. Бекетова Гнатченко Є.Ю. (Термін: листопад 2021).
4. Проведення семінару-практикуму «Педагогіка партнерства як етична складова та основа формування інноваційного освітнього простору Нової української школи спільно з доцентом кафедри теорії та методики викладання філологічних дисциплін у початковій школі ХНПУ імені Г.С.Сковороди

Купіною І.О., та батьками учнів гімназії (Термін: березень 2021 року, грудень 2022 року, березень 2023 року).

5. Участь у семінарі «Формування психологічно безпечного середовища» спільно з кандидатом наук, викладачем кафедра початкової, дошкільної та професійної освіти ХНПУ імені Г.С.Сковороди, Шищенко В.О. (Термін: листопад 2022 року, листопад 2023 року).

6. Проведення семінару - тренінгу «Психологічна підтримка вчителя в здійсненні освітньої діяльності в нових умовах» спільно з Центром освітніх технологій Управління освіти адміністрації Київського району Харківської міської ради, методист ЦОТ Коваленко Т.М. (Термін: (жовтень 2021 року, листопад 2021 року, жовтень 2022 року, грудень 2023 року, жовтень 2024 року).

7. Участь у Всеукраїнських соціальних проєктах «День добра», «Волонтер», «Стежками каменяра» та інших, які сприяють розвитку патріотизму, пошани до історичних місць, любові до рідного краю та свого народу гуманності, працелюбності, чесності, правдивості, щирості.(Термін: протягом 2021-2025 року)

8. Участь в онлайн - курсах, семінарах вчителів на сайті EdEra: «Колошкільне дитинознавство», «Домедична допомога», «Недискримінаційний підхід у навчанні» тощо (Термін: постійно).

9. Проведення семінару-практикуму «Майстерність учителя у форматі нового мислення (інтеграція, педагогіка гри, критичне мислення, проведення занять поза межами класу)» (Термін: постійно).

10. Співпраця з видавництвом «Ранок», «Основа», Харківською академією неперервної освіти (Термін: постійно).

Очікуванні результати

1. Сформованість в учнів почуття патріотизму, пошани до історичних місць, виховання любові до рідного краю та свого народу, гуманності, працелюбності, чесності, правдивості, щирості, навиків соціальної поведінки.
2. Створення нового сучасного освітнього простору, який буде зручним та комфортним для кожного учня, учителя, батьків.
3. Випускник школи, який буде особистістю всебічно розвиненою, здатною до критичного мислення, вчитися упродовж життя, патріотом з активною позицією, який діє згідно з морально-етичними принципами і здатний приймати відповідальні рішення.

Проект «Покоління Поліглотів» (координатор Московченко Р. В., учитель англійської мови, термін січень 2021-січень 2025)

Мета: формування в учнів вміння адекватно втілювати комунікативні цілі й стратегії їх досягнення в мовні форми, а також вміння використовувати норми мовного етикету й соціальної поведінки в ситуаціях міжкультурного спілкування

Завдання:

- сформувати усвідомлення функцій іноземної мови в навчальному процесі й у суспільстві;
- сформувати вміння зіставляти іноземні мови з рідною;
- допомогти учням оволодіти знаннями про культуру, історію, реалії та традиції країни, мова якої вивчається (країнознавство, лінгвокраїнознавство);
- залучити учнів до діалогу культур (іншомовної та рідної);
- навчити школярів використовувати у разі необхідності різноманітні стратегії для задоволення дидактичних потреб (працювати з книжкою, підручником, словником, довідковою літературою, мультимедійними засобами тощо).

- стимулювати бажання дітей до подальшого самовдосконалення у галузі володіння іноземною мовою;
- сформувати в учнів уміння переносу знань і навичок у нову ситуацію шляхом виконання проблемно-пошукової діяльності.

Шляхи реалізації:

1. Створення творчої групи вчителів «Сучасний вчитель-сучасний учень» спільно з викладачами факультету іноземної філології Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди в рамках реалізації спільного проекту Міністерства освіти і науки України та Британської ради «Вчитель нового покоління». (Термін: січень 2021 року)
2. Участь вчителів гімназії в семінарах-практикумах за темою «Вчитель нового покоління» на базі Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди (Термін: протягом 2021 – 2025 року).
3. Проведення циклу спільних уроків з учителями у 5-11 класах групою студентів, які входять до складу експериментальної групи студентів у рамках реалізації спільного проекту Міністерства освіти і науки України та Британської ради «Вчитель нового покоління» (Термін: протягом освітнього процесу 2021-2025 року).
4. Участь учнів гімназії в семінарах-практикумах, круглих столах, брейн-рингах спільно з учнями Українсько-Британського коледжу» (Термін: постійно).
5. Обмін досвіду між учителями гімназії та викладачами Українсько-Британського коледжу, семінар-практикум «Методика викладання іноземної мови в умовах впровадження нового державного стандарту» (формат проведення «ділова гра») (Термін: лютий 2022 року).
6. Збільшення чисельності гуртів та інших позашкільних закладів вивчення іноземної мови (Термін: постійно).

7. Проведення олімпіад та інших змагань на знання іноземних мов серед учнів гімназії (Термін: постійно).
8. Робота мовних груп з вивчення англійської, німецької, французької мов під час канікул в онлайн форматі (Термін: постійно).
9. Запрошення під час літніх мовних таборів носіїв мови (Термін: щорічно).

Очікувані результати:

1. Зростання позитивного ставлення до іноземної мови як засобу спілкування, поваги до народу, носія цієї мови, толерантного ставлення до його культури, звичаїв і способу життя;
2. Сформованість емоційно-ціннісного ставлення до всього, що нас оточує;
3. Сформованість розуміння учнями важливості оволодіння іноземною мовою і потреби користуватися нею як засобом спілкування.
4. Забезпечення розвитку здібностей використовувати іноземну мову, як інструмент спілкування в діалозі культур і цивілізацій сучасного світу.
5. Готовність школярів брати участь в іншомовному спілкуванні;
6. Уміння здійснювати іншомовне спілкування у всіх видах мовленнєвої діяльності: говорінні, читанні, письмі та аудіюванні.
7. Рівень володіння іноземною мовою учнями на кінець дев'ятого класу повинен відповідати рівню A2+ згідно з «Загальноєвропейськими рекомендаціями з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання»

Проект «Учитель майбутнього» (координатор Захарова Г.В., заступник директора з навчально-виховної роботи, термін: березень 2021 року – жовтень 2024 року)

Мета: впровадження ефективної кадрової політики та забезпечення умов для постійного підвищення кваліфікації, чергової та позачергової атестації, добровільної сертифікації педагогічних працівників.

Завдання:

- забезпечення закладу освіти кваліфікованими педагогічними та іншими працівниками;
- удосконалення принципів та процедури матеріального та морального стимулювання працівників, визначення чітких критеріїв застосування цих заходів;
- заохочення та підтримка методичної роботи педагогічних працівників, підтримка їхніх власних освітніх траєкторій.

Шляхи реалізації:

1. Розробка та впровадження дієвої системи пошуку високкваліфікованих та відповідальних педагогічних працівників (Термін: березень-квітень 2021 року).
2. Проведення опитування серед педагогічних працівників з метою визначення засобів мотивації працівників до ефективної професійної діяльності (Термін: вересень 2021 року).
3. Створення творчої групи педагогів з удосконалення принципів та процедури матеріального та морального стимулювання працівників, визначення чітких критеріїв застосування цих заходів (Термін: жовтень 2021 року).
4. Проведення наради при директорові з метою ознайомлення працівників з підставами для матеріального та морального стимулювання (Термін: грудень 2021 року).
5. Здійснювати необхідні заходи щодо нагородження кращих працівників гімназії з нагоди державних, професійних свят, ювілейних дат тощо відзнаками різних рівнів (Термін: постійно).

6. Організація співпраці з установами та закладами України, що надають освітні послуги з підвищення кваліфікації (Термін: січень 2022 року).
7. Залучення педагогічних працівників до участі у фахових та методичних заходах Всеукраїнського та обласного рівні (Термін: постійно).
8. Вивчення, узагальнення та впровадження досвіду роботи найкращих педагогічних працівників закладу освіти (Термін: постійно).
9. Створення системи моніторингу динаміки зростання професійного і творчого потенціалу педагогічних працівників (Термін: січень 2023 року).
10. Організація семінару «Секрети педагогічної майстерності в умовах реформування освіти» з метою інформування педагогічних працівників про сучасні форми і методи професійного самовдосконалення (Термін: березень 2023 року).
11. Організація неформального спілкування педагогів «Клуб учителів» (Термін: постійно).
12. Проведення семінару «Відповідальне вчительство» з метою залучення педагогів закладу до участі у русі вчительських (не)конференцій EdCamp Україна (Термін: жовтень 2024 року).

Очікувані результати:

- підвищення рівня фахової компетентності педагогічних працівників, сприяння їх саморозвитку;
- готовність вчителя до інноваційних перетворень у професійній діяльності
- постійне підвищення кваліфікації педагогічними працівниками;
- підвищення мотиваційної активності, запобігання професійному вигоранню;
- підвищення науковотеоретичної, методичної та психологічної підготовки педагогічних працівників;
- підтримка творчої діяльності педпрацівників закладу освіти, розвиток їхньої професійної компетентності, підвищення педагогічної майстерності, оновлення

методичного та інформаційного забезпечення освітнього процесу і популяризації кращих педагогічних надбань;

– удосконалення методичної роботи закладу освіти, розвиток здатності педпрацівників до ініціативної, творчої, пошукової діяльності.

Проект «Заклад вільний від булінгу та мобінгу» (координатор Попова А.О., заступник директора з навчально-виховної роботи, термін: січень 2021 року – січень 2025 року)

Мета: створення освітнього середовища, вільного від будь-яких форм насильства та дискримінації.

Завдання:

– впровадження у закладів антибулінгової політики.

Шляхи реалізації:

1. Вивчення ситуації: аналіз звернень, що надходять до практичного психолога, керівника закладу; анкетування учнів, батьків та вчителів з метою виявлення основних чинників, що негативно впливають на психологічний комфорт та безпеку в закладі; аналіз чинників, які найчастіше провокують булінг (Термін: вересень-жовтень 2021 року).

2. Створення безпечного освітнього середовища: безпечний фізичний простір: заходи з адаптації будівлі та приміщень для забезпечення можливості ними користуватись усім учасникам освітнього процесу без дискримінації через фізичні можливості; постійне спостереження за поведінкою учнів під час перерв, безпечний доступ до мережі Інтернет тощо (Термін: листопад 2021 року-листопад 2023 року);

3. Проведення постійно діючих семінарів для педагогів з метою поглиблення знань щодо методик запобігання виникненню насильства в дитячому колективі

або ранніх ознак його виявлення «Безпечна школа. Маски булінгу», «Як допомогти дітям впоратися з булінгом», «Протидія булінгу в учнівському середовищі» (Термін: постійно);

4. Ознайомлення усіх учасників освітнього процесу з антибуліговою політикою та її складовою – Планом заходів із протидії булінгу (цькуванню) (Термін: постійно);

5. Розробка інструкцій для батьків, які допоможуть у виявленні ознак того, що їхня дитина стала жертвою/ініціатором чи свідком булінгу (цькування) та відповідне ознайомлення на батьківських зборах (Термін: вересень 2021 року);

6. Проведення тематичних батьківських зборів «Протидія цькуванню в учнівському колективі», «Як навчити дітей безпеці в Інтернеті?» тощо (Термін: постійно);

7. Впровадження соціально-психологічного проєкту «Шкільна медіація – простір безконфліктного спілкування» (Термін: постійно);

8. Організація профілактичної роботи серед учнів закладу відповідно до щорічно розробленого плану заходів, спрямованих на запобігання та протидію боулінгу (цькуванню), мобінгу тощо (Термін: постійно).

Очікувані результати:

- удосконалення системи виховної та профілактичної роботи в школі;
- допомога здобувачам освіти і їхнім батькам у захисті своїх прав та інтересів;
- навченість дітей знаходити вихід із кризових ситуацій та захищати себе від усіх видів насильства (булінгу);
- створення безпечного толерантного середовища.

Проект «STEM – світ інноваційних можливостей» (координатор Янченков В.М., учитель математики, термін: січень 2021 року – січень 2025 року)

Мета: підвищення мотивації учнівської молоді до вивчення предметів природничо-математичного циклу.

Завдання:

- підвищення зацікавленості учнів до освіти в науково-технічній сфері;
- стимулювання зацікавленості в дослідницькій діяльності та активному залученню учнів до участі в конкурсах, проєктах з метою популяризації STEM професій.

Шляхи реалізації:

1. Вивчення нормативної бази щодо організаційного, науково-методичного, інформаційного супроводу заходів з питань STEM-освіти, розробка Положення про STEM-освіту в гімназії (Термін: серпень 2021 року).
2. Укладання угод про співпрацю з державними та громадськими організаціями, органами місцевого самоврядування з питань STEM-освіти (Термін: вересень 2021 року).
3. Створення та відкриття STEM-лабораторії (Термін: листопад 2021 року).
4. Забезпечення доступу до високошвидкісного Інтернету та підключення до Всеукраїнської мережі STEM-лабораторій (Термін: листопад 2021 року).
5. Залучення наукових та освітніх установ, закладів вищої, професійної, позашкільної освіти, виробничих підприємств, громадських організацій, бізнес-структур до розвитку STEM-освіти в закладі (Термін: постійно).
6. Упровадження в освітній процес інтегрованих навчальних програм спецкурсів, факультативів, гуртків з новітніх технологій (Термін: постійно).

7. Забезпечення проходження спецкурсів для педагогічних працівників, які проводитимуть уроки в STEM-лабораторії (Термін: постійно).
8. Сприяння участі педагогічних працівників у різнопланових заходах регіонального, всеукраїнського, міжнародного рівнів: науково-практичні конференції, семінари, вебінари, STEM-фестивалі, конкурси, заняття у web-STEM-школі «STEM-освіта вчителя» (Термін: постійно).
9. Упровадження STEM-технологій на розвиток молодших школярів через LEGO – година «LEGO винахідник» (1-3 класи) (Термін: постійно).
10. Проведення бінарних (інтегрованих) уроків та виховних заходів із використанням онлайн-середовищ та STEM-лабораторії (Термін: постійно).
11. Участь у просвітницьких акціях (фестивалі, конкурси, наукові пікніки, літні школи), спрямованих на популяризацію напрямків STEM-освіти для дітей та їхніх батьків (Термін: постійно).
12. Інформаційне наповнення шкільного вебсайту з питань розвитку STEM-освіти в закладі (Термін: постійно).

Очікувані результати:

- розвиток професійної компетентності педагогічних працівників;
- поєднання міждисциплінарного і проєктного підходів, беручи за основу інтеграцію природничих наук в технології, інженерну творчість і математику;
- створення умов для розвитку інтересу в учнів до природничих і технічних дисциплін.

Аналіз та оцінка результатів (лютий-квітень 2024р.): аналітико-корекційна діяльність.

Мета: Оцінка результатів, отриманих за допомогою різноманітних діагностичних прийомів, співставлення отриманих результатів з цілями, побудова висновків щодо співвідношення обраної мети і завдань з отриманими

результатами; визначення ефективності проведеної роботи на підставі логічного аналізу; прийняття управлінських рішень перспективи подальшого розвитку.

Оцінка результатів роботи здійснюватиметься шляхом анкетування, тестування, порівняльного аналізу, вивчення думки учасників освітнього процесу, щорічних звітів керівника закладу, розгляду стану виконання плану розвитку гімназії на засіданні педагогічної ради.

РОЗДІЛ 8

МОНІТОРИНГ ТА ОЦІНКА РЕЗУЛЬТАТИВНОСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ СТРАТЕГІЇ

Інструментарієм вивчення та оцінювання результативності реалізації стратегії є моніторинг освітньої діяльності закладу. Проведення такого моніторингу сприяє визначенню ефективності й результативності організації освітнього процесу відповідно до визначених стратегічних цілей, підвищенню рівня навчальних досягнень учнів, ухваленню правильних управлінських рішень і коригуванню способів дій.

У гімназії виділено внутрішні та зовнішні компоненти, що характеризують якість освіти. Так, внутрішніми компонентами є імманентні характеристики шкільної освіти:

- якість основних умов освітнього процесу (управління освітнім процесом; рівень науково-методичної роботи; кадрового забезпечення; матеріально-фінансового забезпечення тощо);
- якість реалізації освітнього процесу (зміст освіти, рівень викладання, оцінювання тощо);
- якість результатів освітнього процесу (якість освіти).

Зовнішні компоненти якості освіти — це відповідність внутрішніх компонентів потребам держави, запитам учнів, їхніх батьків, певних соціальних груп.

Характеристиками зовнішніх компонентів якості освіти є такі:

1. Відповідність освіти запитам учнів, їхніх батьків.
2. Відповідність освіти державним освітнім стандартам.
3. Імідж школи, який гарантує стабільну високу якість освіти тощо.

Механізм, за яким здійснюється моніторинг у ХГ № 1.

1. Визначення факторів.
2. Визначення критеріїв і показників.
3. Визначення методів оцінювання критеріїв.
4. Визначення вагомості факторів і критеріїв.
5. Складання стандарту (характеристики, моделі).
6. Визначення термінів, відповідальних, місця проведення.
7. Проведення вимірів.
8. Порівняльний аналіз (зі стандартами, попередніми результатами, зовнішніми аналогами).
9. Складання узагальнених характеристик (таблиць, графіків, діаграм тощо).
10. Виявлення тенденцій зростання, спаду.
11. Визначення причин.
12. Розробляння корекційних заходів.

Зміст моніторингу складається з 15 розділів, кожний з яких, у свою чергу, розподілено за підрозділами.

1. Загальні відомості про гімназію.
2. Відомості про підготовку гімназії до нового навчального року.
3. Фінансово-господарська діяльність:
 - джерела фінансування;
 - аналіз доходів і видатків загального (спеціального) фонду школи;
 - забезпеченість водою та енергоносіями;

- аналіз використання площі закладу освіти.

4. Матеріально-технічна база:

- інформація про кількість навчальних кабінетів;
- забезпеченість засобами навчання (технічними, комп'ютерною технікою, електронними засобами);
- рівень відповідності кабінетів і школи нормативним вимогам.

5. Кадрова забезпеченість:

- кількісний склад працівників;
- освітньо-кваліфікаційний рівень педагогічних працівників;
- розподіл педагогічних працівників за віком;
- склад працівників за педагогічним стажем;
- розподіл педагогічних працівників за кваліфікаційними категоріями;
- наявність педагогічних працівників із почесними званнями;
- аналіз руху кадрів;
- наявність вакантних посад педагогічних працівників;
- аналіз заохочень педагогічних працівників;
- аналіз стимулювання професійної майстерності педагогів на рівні ЗЗСО;
- аналіз підвищення кваліфікації педагогічних кадрів;
- аналіз участі педагогічних працівників у методичній роботі;
- результати атестації педагогічних кадрів;
- динаміка підбору та розстановки педагогічних кадрів.

6. Аналіз контингенту учнів:

- мережа класів за 5 років;

- контингент учнів;
- мови навчання;
- віковий склад учнів станом на 1 січня;
- отримання повної загальної середньої освіти випускниками 9-х класів;
- працевлаштування випускників 11-х класів;
- збереження контингенту учнів 10–11-х класів;
- відомості про розподіл учнів за профілем навчання та поглибленим вивченням предметів;
- рух учнів.

7. Результативність освітнього процесу:

- динаміка навчальних досягнень учнів із предметів;
- рівень навчальних досягнень учнів за навчальний рік;
- результати державної підсумкової атестації в 9-х класах;
- результати державної підсумкової атестації в 11-х класах;
- динаміка нагородження випускників 9-х класів;
- динаміка нагородження випускників 11-х класів;
- результати участі учнів в олімпіадах;
- результати участі учнів у конкурсі-захисті науково-дослідницьких робіт;
- результати участі учнів у турнірах і конкурсах;
- результати участі учнів у спортивних змаганнях;
- рівень фізичної підготовки учнів.

8. Виховна робота:

- охоплення учнів додатковою освітою;

- надання допомоги дітям пільгових категорій;
- кількість дітей, які потребують особливої педагогічної уваги;
- дозвілля учнів;
- аналіз пропусків занять учнями;
- оздоровлення дітей улітку;
- причини, що спонукають дітей вживати тютюн, алкоголь, наркотики тощо;
- умови проживання й навчання учнів удома.

9. Стан здоров'я учнів:

- динаміка захворюваності учнів;
- динаміка шлунково-кишкових захворювань;
- динаміка ортопедичних захворювань;
- динаміка офтальмологічних захворювань;
- динаміка лорпатологічних захворювань;
- динаміка ендокринних захворювань;
- кількість учнів, віднесених до медичних груп;
- кількість учнів, звільнених за станом здоров'я від ДПА.
- Організація внутрішнього аудиту в закладі загальної середньої освіти 107

10. Охорона життя та безпека життєдіяльності:

- динаміка травмування дітей під час освітнього процесу;
- динаміка травмування дітей у позаурочний час;
- стан травмування серед працівників.

11. Робота бібліотеки:

- динаміка читачів бібліотеки;
- динаміка накопичення бібліотечного фонду;
- динаміка накопичення наукової літератури;
- динаміка накопичення художньої літератури;
- динаміка накопичення методичної літератури;
- динаміка накопичення довідкової літератури;
- динаміка накопичення дидактичних матеріалів;
- забезпеченість освітнього процесу підручниками.

12. Організація харчування учнів:

- організація харчування окремих категорій учнів;
- регулярність харчування учнів;
- динаміка харчування учнів.

13. Робота психологічної служби:

- моніторинг дослідження психологічної готовності учнів першого та п'ятого класу до навчання;
- моніторинг дослідження темпераменту, тривожності тощо;
- інтелектуальні показники розвитку в окремих паралелях, класах;
- консультаційна робота.

14. Робота з батьками і громадськістю:

- склад сім'ї учнів;
- соціальний статус батьків учнів;
- освіта батьків учнів.

Для оцінки цих параметрів у гімназії використовують кваліметричний підхід до оцінювання педагогічної діяльності. Як кваліметричну модель найчастіше використовують факторно-критеріальну, що передбачає розчленування об'єкта на структурні елементи. Такий підхід дозволяє розглядати об'єкт як систему, оцінюючи його не в цілому, а як сукупність взаємопов'язаних складових. У закладі використовують уже створені науковцями факторно-критеріальної моделі із застосуванням експертного методу.

З метою експертизи розробленої стратегії розвитку необхідно укомплектувати експертну групу у складі 5–7 чоловік. Експертами можуть бути вчені, викладачі ВНЗ, спеціалісти відділів освіти, а також колегіальні експерти – кафедри, наукові лабораторії, комісії тощо.

Вважаємо, що наявність критеріального апарату, розробленого до початку реалізації Стратегії розвитку ХГ № 1, дозволить оцінити можливість досягнення запланованих цілей та результатів. Критерії розкриваються через систему конкретних показників.

Для експертизи стратегії розвитку заплановано використовувати наступні критерії та показники (за Мармазою О.І):

1 варіант

1. Критерій актуальності.

Показники:

- вирішення значущих актуальних для керівника проблем;
- вирішення значущих актуальних для педагогів проблем;
- вирішення значущих актуальних проблем для учнів.

2. Критерій інноваційності.

Показники:

- ступінь новизни в діяльності керівника;
- ступінь новизни в діяльності педагогів;
- ступінь новизни в діяльності учнів.

3. Критерій продуктивності.

Показники:

- вплив на систему знань, умінь та навичок керівника;
- вплив на систему знань, умінь та навичок педагогів;
- вплив на систему знань, умінь та навичок учнів.

4. Критерій системності та впорядкованості організації діяльності.

Показники:

- наявність зв'язку, цілей, завдань та змісту діяльності;
- можливість здійснювати моніторинг програми;
- наявність системи інформування про хід реалізації програми;
- злагодженість у роботі учасників цільового проекту, відповідальність за результати роботи;

5. Критерій демократичності та психологічного супроводження.

Показники:

- розвиток неформальної структури колективу;
- сприятливий мікроклімат;

- співробітництво, гласність у діях.

6. Критерій оптимальності.

Показники:

- врахування, матеріально-технічних, фінансових ресурсів конкретного закладу освіти;
- достатність час для реалізації програми;
- врахування умов закладу й проблем їх динаміки та тенденції розвитку.

7. Критерій рефлексивності.

Показники:

- можливість самоаналізу діяльності керівника;
- можливість самоаналізу діяльності педагогів;
- можливість самоаналізу діяльності учнів.

8. Критерій особистісної результативності.

Показники:

- динаміка управлінської культури керівника;
- динаміка мотиваційної культури вчителів;
- динаміка мотиваційної культури учнів.

9. Критерій прогностичності.

Показники:

- врахування ступеня важливості розв'язання проблеми для майбутньої діяльності керівника;

- врахування ступеня важливості розв'язання проблеми для майбутньої діяльності педагогів;
- врахування ступеня важливості розв'язання проблеми для майбутньої діяльності учнів.

2 варіант (за В. С. Лазарєвим):

1. Якість постановки проблеми:

- чи операціонально визначено те, що потрібно;
- чи обґрунтовано, що саме вимагається;
- чи чітко визначено, що із необхідного відсутнє;
- чи обґрунтовано оцінки наявного.

2. Якість опрацювання змісту нововведень:

- чи конкретно опрацьовно прогнозовані зміни;
- чи детально вони викладені;
- чи достатньо заплановано змін для досягнення бажаних результатів.

3. Якість визначення очікуваних результатів:

- чи можна контролювати досягнення результату;
- чи в достатній мірі буде вирішена проблема.

4. Якість опрацювання плану реалізації:

- чи достатньо запланованих дій для досягнення бажаних результатів;
- чи раціональний ступінь деталізації плану;
- чи можна відстежувати проміжні результати;

- чи забезпечений план необхідними ресурсами;
- чи реалістичні строки реалізації.

3 варіант

1. Додержання принципів планування при складанні програми:

Науковості – використання при плануванні досягнень педагогіки, дидактики, психології, фізіології, предметних методик.

Наступності – планування завдань, вибір педагогічних засобів із урахуванням досягнутих результатів.

Перспективності – врахування перспективного розвитку навчального закладу.

Конкретності – чітку постановку завдання, визначення термінів та виконавців.

Координації – забезпечення узгодженості всіх шкільних та позашкільних підсистем, що беруть участь у педагогічному процесі.

Об'єктивності – планування тільки тих завдань, які реально можуть бути виконані в умовах функціонування закладу.

Актуальності – першочерговість завдань, які впливають на результативність діяльності.

Реальності – можливість виконання наміченого.

Оптимальності – вирішення найбільш важливих питань, що забезпечують рівномірний ритм роботи протягом навчального року.

Динамічності – внесення за необхідності змін до плану роботи.

2. Відповідність поставлених цілей генеральній меті та місії.

3. Відповідність головних напрямків методичного забезпечення поставленим цілям.

4. Максимальне врахування нерозв'язаних проблем.

5. Доцільність обраних форм роботи.

6. Можливість своєчасного виявлення і корекції стану виконання програми.

Експертні оцінки виставляються за кожним показником залежно від ступеня реалізації:

0 балів — показник відсутній;

1 бал — показник недостатньо виражений;

2 бали — показник достатньо виражений;

3 бали — показник виражений оптимально. Можна задіяти будь-яку зручну шкалу оцінювання: від 0 до 10, від 1 до 9 і т. д. Зразки форми протоколу та їх обробки представлено:

№ з/п	Критерії	Показники	Оцінка (у балах):				
			показників				критеріїв
			0	1	2	3	
1	Аналітичне підґрунтя	1.1. Використання відповідних діагностичних засобів					
		1.2. Установлення причинно-наслідкових зв'язків між окремими явищами					
		1.3. Наявність змістовних узагальнень і висновків					
2	Постановка проблеми	2.1. Чіткість формулювання					
		2.2. Обґрунтованість					
		2.3. Актуальність					
3	Визначення мети	3.1. Перспективність					
		3.2. Конкретність					
		3.3. Реалістичність					
4	Інноваційний потенціал	4.1. Відповідність змісту стратегії сучасному розвитку науки і практики					

Загальна експертна оцінка									
---------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Експертний висновок

№ з/п	Складові рецензії	Зміст рецензії
1	Визначення ступеня актуальності стратегії розвитку для закладу освіти	
2	Оцінка цілісності стратегії (структурні частини)	
3	Оцінка змісту стратегії (за критеріями)	
4	Визначення ступеня інноваційної привабливості, культури оформлення програми	
5	Найкращі знахідки розробників стратегії, оригінальність, творчий потенціал	
6	Недоліки, помилки, зауваження	
7	Пропозиції, рекомендації	
8	Узагальнення	

Формула переведення у систему коефіцієнтів:

$$K = n / N$$

де К — показник загального рівня прогнозованої якості програми;

n — реальні бали експертизи;

N — максимальний бал експертизи.

Шкала оцінювання прогнозованої якості програми:

$0 < K < 0,5$ — незадовільний рівень;

$0,5 < K < 0,65$ — критичний рівень;

$0,65 < K < 0,8$ — допустимий рівень;

$0,8 < K < 0,95$ — достатній рівень;

$0,95 < K \leq 1,0$ — оптимальний рівень.

Експертний висновок передбачає наявність таких позицій: відповідність цілей і змісту діяльності; відповідність методів, форм роботи й очікуваних результатів; значення інноваційного проекту для організації; найкращі знахідки розробників проекту, оригінальність, творчий потенціал; аналіз невикористаних можливостей, резервів; установлення можливих непередбачуваних розробниками проекту наслідків, ризиків, побічних проблем; оцінка реалістичності проекту, підтвердження необхідними ресурсами; недоліки,

помилки, вузькі місця; нові ідеї та пропозиції; висновки щодо ступеня готовності проєкту до реалізації.

Контролінг у системі впровадження стратегії повинен забезпечити досягнення цілей. Концепція контролінгу в ХГ № 1 передбачає орієнтацію на: кількісні та якісні показники перевірки досягнення цілей; відповідну корекційно-регулятивну діяльність

Впровадження стратегії передбачає управління в режимі реального часу. Головна ознака такого управління — управління за сигналами (слабкими, сильними) або за відхиленнями. Такий підхід дає можливість своєчасно дізнаватись про відхилення стратегічного курсу; швидко реагувати на ці зміни, завчасно вживати контрзаходів або використовувати нові «стратегічні вікна».

Відповідні управлінські дії:

- спостереження за перебігом реалізації стратегії;
- моніторинг внутрішніх та зовнішніх умов;
- визначення сигналів відхилень від стратегічної норми;
- встановлення сили сигналу (слабке відхилення, сильне відхилення);
- підготовка рішень та здатність відповідних управлінських дій;
- гнучкість управлінської політики.

Підбиття підсумків проєктної діяльності ґрунтується на моніторинговій інформації, передбачає формулювання висновків щодо ефективності стратегії та прийняття рішення про продовження чи закриття проєкту.

На цьому етапі відстежуються основні показники реалізації стратегії, дається оцінка та готуються висновки. Підходи до визначення основних критеріїв та показників реалізації програми різні. Більшість авторів зосереджують увагу на:

- а) визначенні критеріїв оцінки діяльності всіх учасників освітнього процесу;
- б) визначенні критеріїв оцінки якості програми розвитку (відповідно

до мети та основних завдань школи).

Саме тому ми плануємо використовувати декілька критеріальних добірок:

1. Критерії оцінювання Стратегії в цілому:

1. Прийнятність.
2. Схвалення та підтримка широкої громадськості.
3. Вплив на користувачів.
4. Зв'язок із конкретною проблемою.
5. Узгодженість із місією.
6. Поєднання з іншими процесами та видами діяльності.
7. Технічні можливості впровадження.
8. Витрати на фінансування.
9. Рентабельність.
10. Оцінка ризику.
11. Гнучкість.
12. Часові межі.
13. Потреба в додатковому персоналі.
14. Потреба в приміщенні.
15. Потреба в додатковому навчанні.

2. Зміст освітнього процесу:

- зміни в навчальному плані;
- зміни в робочих навчальних програмах;
- зміни в навчально-методичному забезпеченні.

Способи організації освітнього процесу:

- оптимальна циклічність навчального року;
- зручний режим роботи;
- оптимальний розклад занять.

Педагогічні технології:

- ефективність інноваційних навчальних технологій;
- оптимальне співвідношення класно-урочної та самостійної роботи учнів;
- адекватна система оцінювання.

Педагогічні кадри:

- достатній рівень компетентності педагогів для рішення освітніх проблем;
- організація самоосвітньої роботи;
- перманентна підготовка педагогів до нових умов роботи.

Матеріально-технічне забезпечення:

- відповідність технічного забезпечення;
- обладнання навчальних аудиторій;
- наявна система стимулів та заохочень.

Система проміжної та підсумкової атестації учнів:

- визначення показників якості освітнього процесу;
- визначення ключових компетентностей учнів;
- адекватність методів оцінювання академічних досягнень.

Організація шкільного середовища:

- взаємодія суб'єктів навчально-виховного процесу (учителі, учні, керівники, батьки);
- дієвість системи шкільного самоуправління;
- узгодженість прав та обов'язків суб'єктів закладу освіти.

Зовнішні зв'язки:

- взаємодія школи із вищими органами управління освітою;

- взаємодія із культурою, спортом, науковими та іншими організаціями;
- налагодження системи спонсорської та шефської допомоги навчальному закладу.

3. Критерій якості:

Реальні результати діяльності школи відповідно до цілей, задач закладу, моделі випускника, державних освітніх стандартів, соціального замовлення тощо.

Ефективність (економічність): витрати часу, коштів, кадрів, зусиль, інших ресурсів.

Психологічний клімат: самопочуття, стосунки, атмосфера тощо.

4. Основними показниками реалізації програми є:

1. Освітні:

Охоплення освітою різних вікових груп населення.

Динаміка рівня освіти.

Кількість суб'єктів, які достроково припинили навчання.

Кількість продуктів творчої діяльності педагогів та учнів школи.

Кількість переможців різноманітних олімпіад, конкурсів, змагань.

Зростання банку інформації про хід інноваційних процесів.

Характер і кількість реалізованих соціальних ініціатив школи.

2. Соціальні:

Оптимізація ринку освітніх послуг школи.

Зростання рівня соціальної захищеності учнів та вчителів.

Динаміка правопорушень.

Число учнів, реально включених в активну соціальну та виробничу діяльність.

Стан здоров'я підростаючого покоління.

Показники соціальної адаптації випускників. Динаміка рівня безробіття серед випускників школи.

Індекс популярності педагогічної професії серед випускників.

Психологічний комфорт вихованців школи.

3. Економічні:

Динаміка рівня життя вчителів та учнів школи.

Нормативне фінансування.

Доля позабюджетного фінансування по відношенню до бюджетного.

Рівень матеріально-фінансового оснащення школи.

Введення нових приміщень.

4. Управлінські:

Рівень мотивації та стимулювання всіх учасників педагогічного процесу.

Рівень сформованості інформаційної системи забезпечення школи.

Рівень аналітичної системи управління.

Рівень прогнозу при плануванні.

Рівень раціональної організації навчально-виховного процесу.

Рівень контролю як технологічної послуги вчителів.

Рівень корекційної діяльності.

Рівень самоуправління. Ступінь децентралізації.

Таким чином, під час формулювання Стратегії розвитку ХГ № 1 використано аналіз зовнішнього та внутрішнього середовищ; здійснено: вироблення місії, візії, цінностей, принципів; установлення мети, стратегічних цілей, завдань; виокремлення основних напрямків; визначення очікуваних результатів.

Під час впровадження Стратегії розвитку закладу заплановано здійснювати експертизу коректності та аналізу зв'язків з іншими планами роботи закладу, освітньою програмою, положенням про внутрішню систему забезпечення якості освіти; контроль і коригування Стратегії в процесі реалізації; проводити звіт про виконання стратегії розвитку директором на щорічних загальних зборах (конференції) колективу.

Рекомендовано до затвердження:

Заступник начальника Управління освіти

В.І. ЛШЕЙКО

Завідувач центру освітніх технологій

І.В. НАСТЕНКО

Головний спеціаліст Управління освіти

С.І. ЛУСТЕНКО

Прошито, пронумеровано,
скріплено печаткою
" 4 " аркушів 24
Начальник управління освіти
адміністрації Київського району
Харківської області
І. І. КУЦЕНКО

